

[בס"ד. יו"ד שבת, ה'תשל"ב*]

(ב) ע"פ הנ"ל דהעיקר בביהמ"ק וע"י משה הז' דהורידה לכל הדורות — מובן דגם בביהמ"ק העבודה דאתכ' ואתה' דהנשמה והתחלה במשה. וזהו אמרו³ — דהעבודה (משא"כ התוצאות — ושכנת⁴. ועפ"ז⁵ לתו"ך⁶ הרמב"ם דביהמ"ק בית לעבודה (סהמ"צ מ"ע כ')

(4 כלומר, שיש כאן שני ענינים: התכלית (תוצאה) — שתהי' דירה בתחתונים (השראת השכינה), ועבודת בני' שעל ידה נפעלת תכלית זו — אתכפיא ואתהפכא.

(5 ועפ"ז (שהעבודה והתוצאה הם שני ענינים) יש לתו"ך דברי הרמב"ם והרמב"ן בנוגע לעיקר ענינו של ביהמ"ק, אם הוא בית לעבודת הקרבנות — עבודה, או מקום השראת השכינה — התוצאה. וגם לתו"ך איך יתאים זה עם עם מ"ש "חסד חפצתי ולא זבח", היינו, שהחפץ (פנימיות הרצון) של הקב"ה הוא בענין ההמשכה למטה (חסד), ולא בענין ההעלאה שע"י קרבנות (זבח), שהוא רק חיצוניות הרצון (ראה במאמר ספ"א) — כי, הענין דחסד חפצתי ולא זבח הוא ביחס לתוצאה — השראת השכינה ("ושכנת"), שזהו חפצו* של הקב"ה (ואילו ענין ההעלאה שבעבודה שפועלת זאת הוא רק חיצוניות הרצון); אבל ביחס לענין העבודה (שהרי רצונו של הקב"ה שהענין דהשראת השכינה יהי' ע"י עבודת ההעלאה. וראה במאמר פ"ג: "כזה שנתאוה שתהי' דירה בתחתונים, כמה ענינים. שיהי' גילוי אלקות למטה — בתחתונים, ושהגילוי אלקות למטה יהי' לא ע"י המשכה מלמעלה אלא ע"י עבודת האדם — עבודת התחתונים, ושהעבודה שעל ידה יומשך הגילוי למטה תהי' העבודה דאתכפיא ואתהפכא — עבודה שמצד ענין התחתונים") — יש גם ב"זבח" ענין החפץ,

(* הרשימה שלפנינו — נעתקה מגוכתי"ק אדמו"ר — ראשי פרקים למאמר ד"ה באתי לגני, דיו"ד שבת ה'תשל"ב.

המאמר בשלימותו הוגה, ונדפס לקמן ע' 102 ואילך.

(1 (ביאור) פרק ב' דהמשך באתי לגני הי"שת.

(2 ע"פ הנ"ל בפ"א דההמשך, דהעיקר בענין גילוי אלקות (עיקר שכינה) הי' בבית המקדש, וע"י משה שהוא השביעי, שהוריד את השכינה מרקיע לארץ, ולא רק בנוגע לדורו, אלא גם לכל הדורות (ע"י עבודתם כו') — מובן שגם בביהמ"ק כפשוטו צריכה להיות העבודה דאתכפיא ואתהפכא, כמו בעבודה הרוחנית שבנשמה (במשכן ומקדש הרוחני).

(3 בהתחלת פ"ב: "והנה זאת היתה העבודה במשכן ומקדש בעבודת הבירורים דבחי' אתכפיא המביא ומעלה לבחי' אתהפכא .. עבודה רוחנית שבנפש" — דלכאורה מהו ההכרח שגם ב(עבודת הקרבנות ב)ביהמ"ק צ"ל העבודה דאתכפיא ואתהפכא (עבודת הנשמה) — כי, המשכת השכינה למטה היתה ע"י משה [בשעת מ"ת, שאז בטלה הגזירה, ונעשה עיקר שכינה בתחתונים, שהרי תורה לא בשמים היא, אלא ניתנה דוקא בארץ למטה], ונמשכת בכל הדורות שלאח"ז ע"י העבודה שנתבארה בתורת משה — העבודה דאתכפיא, ובאופן שמביא לידי אתהפכא, שע"ז אסתלק יקרא דקוב"ה ככולהו עלמין; ולכן, בדוגמת זה צ"ל גם במשכן ומקדש העבודה דאתכפיא ואתהפכא.

(* להעיר מדיוק לשון הרמב"ן: "עיקר החפץ במשכן הוא מקום מנוחת השכינה".

מוכן להיות מקריבין בו הקרבנות וחוגגין ברגלים (הל' ביהב"ח בתחלתו) [והרמב"ן (ר"פ תרומה) להשראת השכינה⁷] — ולשיטתייהו"א⁸ וכן מש"נ חסד חפצתי ולא זבח הו"ע הקרבנות.

והנה אדה"ז בכמ"ט⁹ ומהם פנחס עז, ד (נסמן באוה"ת פנחס א'עו¹⁰) דבקרבות נח"ר איזה נח"ר¹¹ ועד"ז בתפלה¹² אלא שירידה צורך עלי¹³ (דהבהמה דנה"ב¹⁴) למע' ממקום שירדה, שג"ז¹⁵ עיקר שכינה

התפלה וכו'. וראה במאמר פ"ח. כלומר: הירידה היא — התהוות היש, עד ליש דעולמות התחתונים — עוה"ז התחתון שאין תחתון למטה הימנו, ועד לבהמה, שרוח הבהמה (אפילו הרוחניות שבה) היא היורדת למטה. והעלי' היא — ביטול היש לאין, כמודגש בענין הקרבנות, שנעשית שריפת הבהמה והתכללותה באש שלמעלה (לאשי, ארי' דאכיל קורבנין, לאחר הקדמת האש שלמעלה שמצוה להביא מן ההדיוט), ועד כפי שהקרבן הוא "לפני הוי'", למעלה משם הוי' (ראה לקו"ת שלח מז, ב — בענין "והם הביאו את קרבנם לפני ה'" שבסוף הערה 10). ובעבודה: הירידה היא — ירידת הנשמה מאיגרא רמה* לבירא עמיקתא, והעלי' היא בעבודת התפלה, ע"י ההתבוננות בכל סדר ההשתלשלות כו', בפסוקי דזמרה, בברכות ק"ש וק"ש: שמע (מלשון הבנה והשגה, שהו"ע ההתבוננות ד) ישראל .. (בהענין ד) הוי' אחד, שעי"ז נעשה הענין ד'ואהבת גו' ככל לבבך", בשני יצריך, שהו"ע הקרבת נפש הבהמית ברשפי אש דנפש האלקית, רשפי' רשפי אש שלהבת י"ה (כמבואר בפ"ב דההמשך), שעי"ז מגעת הנשמה למעלה מעלה, עוד יותר מכמו שהיתה קודם הירידה. 14 כלומר: הענין דירידה צורך עלי' הוא הן בנוגע לבהמה — בקרבנות כפשוטם, והן בנוגע לנפש הבהמית — בתפלה. 15 = שגם זה.

* ולהעיר שאפילו "איגרא רמה" היא כבר חלק מסדר השתלשלות, ואילו הנשמה היא למעלה מזה — כפי שהיא עוד לפני ש"אתה בראתה" כו'.

פנימיות הרצון (כהחידוש שבמאמר אדמו"ר מהר"ש, כדלקמן הערה 40). 6 תיווך זה — לא נתפרש במאמר. 7 "מקדש להשרות שכינתו ביניהם .. עיקר החפץ במשכן הוא מקום מנוחת השכינה". 8 נתבאר בארוכה בסיום על מסכת מדות שנאמר בהמשך ההתוועדות — לקו"ש חי"א ע' 116 ואילך. 9 יש לציין שבתחילה ציין כ"ק אדמו"ר "ענין הנסכים (שלח מא, ג) ד"ה .. לבבתי", ואח"כ העביר קולמוס על זה, וכתב: ומהם .. נסמן כו'. 10 ושם: "מענין קרבנות בלק"ת פ' פנחס ב' דרושים, ובת"א פ' וישב בד"ה בכ"ה בכסלו, ובד"ה וארא אל אברהם, ובפ' בשלח בד"ה אז ישיר משה ובנ"י, וקצת בד"ה ענין חנוכה בפ' מקץ, ובלק"ת ד"ה כי תצא דרוש הראשון, וד"ה והקרבתם עולה אשה, ובשה"ש בד"ה לבבתיני, וד"ה אני ישנה ולבי ער, וקצת בד"ה לסוסתי ברכבי דרוש השני פ"ג, ועוד בלק"ת פ' שלח בדרוש פ' הנסכים, בבה"ז פ' ויצא ע"פ קומה למנוחתך, בד"ה אני דפ' ציצית דרוש הראשון בענין והם הביאו את קרבנם לפני ה'". 11 בלקו"ת פינחס עז, ג: "להבין מ"ש בקרבנות ריח ניחות, לשון נח"ר .. איזה נח"ר הוא מריח הקרבנות".

12 שהיא כנגד הקרבנות.

13 בלקו"ת שם: "אך הענין הוא, כי הנה נודע שתכלית ירידת הנשמה לעוה"ז להתלבש בגוף בנה"ב ירידה צורך עלי' היא .. להיות מיש לאין, שיהי' היש ג"כ בטל ונכלל באור א"ס ב"ה ממש .. והנה עיקר הביטול יש לאין הוא במעשה הקרבנות .. וכך הוא ענין

וע"פ צוואת הריב"ש¹⁶ חסד דלכן נק' קרבן¹⁷ וע"פ תורת הבעש"ט¹⁸ דברך נצב, וכדפי' (בס' הבהיר קט"ו ובפע"ח התפלה²⁰ פ"ה מזח"ב²¹ דר"א שאל מרשב"י עד היכן סליק רעותא דקורבנין וא"ל לעילא לעילא עד א"ס הובא בבחי' ר"פ ויקרא²² אוה"ת פנחס א'פז²³) ביחוד גמור עם המאציל (מעבוה"ק)

ולכן הי' השיר על הקרבן (לקו"ת שם²⁴) וכהה"מ²⁵ (לקו"ת ברכה צח, א²⁶) כל בעלי השיר יוצאין (מנרתקן והכלים²⁷) בשיר

ולכן נא' בקרבנות תשמרו ובספרי שיהיו כהנים ולוים וישראלים עומדים ע"ג²⁸ וכבתחלת הפרק²⁹. להקריב ובלקו"ת חוקת³⁰ אותיות להקריב אמלאה החרבה³¹

וצ"ל עבודה בפרטיות דוקא מן הבקר ומן הצאן³² וכדאהאמ"צ ושם מהה"מ³³ (שעה"י פ"ד אפילו בהתבוננות דצ"ל דרך פרט שלא

וקרוב הכחות כו' עד בהיות הנאצל ביחוד גמור על המאציל כו"י.

(24) פינחס עז, ד.

(25) = וכתורת הרב המגיד.

(26) "כמבואר בלק"א הגדול" (ראה במאמר ספ"ח).

(27) ראה לקו"ת פינחס שם, ג: "וע"ז אמרו כל בעלי השיר יוצאין בשיר .. שהוא בחי' יציאתן מנרתקן הוא בחי' כלים שלהם כו"י" (אבל שם לא הובא בשם הרב המגיד).

(28) ראה אוה"ת שם: "פי" את קרבני .. תשמרו, שיהיו כהנים לויים וישראלים עומדים על גביו, וע' בספרי".

(29) פ"ב דההמשך: "וזהו ענין השתתפות הכהנים והלוים בעבודתם ושירים זומרים בעת הבאת הקרבן, שזהו עבודה רוחנית".

(30) נו, ב (ראה במאמר פ"ט). ובאוה"ת שם: "ר"ל להקריב כח של היצה"ר, וזהו ע"ד אמלאה החרבה".

(31) יחזקאל כו, ב. וראה פסחים מב, ב. וש"נ. הובא בפרש"י עה"ת תולדות כה, כג.

(32) ראה פ"ב דההמשך: "מן הבקר ומן הצאן, הן המה פרטי מדריגות דישינם בנה"ב וכו"י".

(33) "כאשר מקובל הי' א"א מו"ר ז"ל נ"ע בדבר זה מפי הה"מ ז"ל".

(16) שזהו חסד גדול מהשי"ת שאדם חי אחר התפלה, כי לפי דרך הטבע הי' צ"ל אצלו כלות הנפש (ראה במאמר פ"ט). — וזהו שע"י התפלה נעשית העלי' למעלה יותר מהמקום שמשם הי' הענין ד"נשמה שנתת בי" — כלות הנפש.

(17) מלשון קירוב (ראה במאמר פ"ט).
(18) על הפסוק "לעולם הי' דברך נצב בשמים", ש"דברך" הם אותיות הדיבור המשתלשלות מעשרה מאמרות שמהם נמשך החיות שבאותיות שמו אשר יקראו לו בלה"ק.
(19) ושם: "אמאי אקרי קרבן, אלא מפני שמקרב הצורות הכחות הקדושות .. הרוח יורד ומתייחד בצורות הקדושות ההם ומתקרב ע"י הקרבן, והיינו דאקרי קרבן".

(20) (פע"ח) שער התפלה (שער א). ראה במאמר פ"ט.

(21) רלט, א.

(22) ושם: "על דרך הקבלה אומר כי הקרבן הוא היחוד, וזהו לשון קרבן כלומר קירוב הכוחות ושמותיו של הקב"ה, וכל מי שהוא מקריב אליו השמות הוא מיחד כו"י".

(23) ושם: "(בבחי'י) כפי' ויקרא בתחלתה האריך בענין הקרבנות .. כי הקרבן הוא היחוד וזהו לשון קרבן כלומר קרוב הכחות .. ועיין בעה"ק ח"א פ"ו כי הקרבן יחוד

לטעות כו'³⁴ ופשיטא בהתפלה (קרבנות) מתוך כובד ראש מארי דחושבנא (להנ"ל³⁵ שעה"ת פ"ג בשע"ת ח"א) דחשבון דוקא בפרטיות

ובד"ה אחרי להצ"צ (אוה"ת ראה תרפ"ז) דחושבנא — חשבונו ש"ע³⁶ מל' העלם³⁷ חשבון ירידת הנשמה כו' לצורך עלי' להיות אתכפי' ואינו בבחי' זו ולזה ישפיל א"ע וכל המשפיל א"ע הק' מגביהו³⁸

וההתבוננות ה"ה ג"כ ברוממות הא"ל (שו"ע אדה"ז רסצ"ח) ואז פועל גם בנה"ב ועד ועמך לא חפצתי³⁹ ובה חידוש⁴⁰ דאף דכנ"ל חסד חפצתי גו' ואדמהר"ש⁴¹ ד"ה והבריח תרכז (ע' קלו)

וזהו ע"י התלבשות נפה"א בנה"ב (תרס"ו ע' קלה⁴²) יבין שעכצ"ל כן ועוד שנפה"א התבוננותה מכלה כו' ואתהפך לנהורא ופועל ושכנתי בתוכם

וע"י מעשינו כו' ביהמ"ק הג' וביד רמה⁴³.

בהעלאה מלמטה למעלה" (וראה לעיל הערה 5).

(41) = ואדמו"ר מהר"ש.

(42) ושם [ע' קעט]: "עם היות שהנה"ב א"א שיבין ענינים אלו כ"כ כמו הנה"א, מ"מ הרי עכ"פ יבין זאת אשר בהכרח שהוא כן, אלא שבנה"א ה"ז בבחי' הנחה טובה .. מה שאינו באופן כזה בנה"ב, אבל מ"מ ה"ה מבין ומשיג את הענין כו'. ולכד זאת, להיות שהנה"א מלוכב בהנה"ב, והתפעלות האהבה דנה"א היא ע"י השגה והתבוננות שזהו בהתלבשות* בנה"ט כו', לזאת בהרשפי אש דנה"א נשרף ונכלה הנה"ב ג"כ כו'". וראה במאמר פי"ב.

(43) כמ"ש בפרשתנו. ראה בסוף המאמר.

(34) ושם: "בהתבוננות דרך כלל יוכל להטעות את עצמו .. עד שיוכל ליפול בדמיונות כו'".

(35) לאדמו"ר האמצעי — שער התפלה פ"ג בשערי תשובה ח"א (ושם: "חשבון טוב ומדוקדק הנק' מארי דחושבנא"). ראה במאמר פי"י.

(36) = (בואו ונחשוב חשבוננו) של עולם.

(37) עולם מלשון העלם (לקו"ת שלח לו, ד).

(38) "כל המשפיל את עצמו הקב"ה מגביהו" (עירובין יג, ב). ראה במאמר סוף פ"ט.

(39) ראה במאמר פי"ב.

(40) ראה במאמר ספי"א, ש"בכ"מ מבואר בפירושו הכתוב כי חסד חפצתי ולא זבח .. (ש)הרצון בזבח (קרבנות), העלאה מלמטה למעלה, הוא רק חיצוניות הרצון, ו"במאמר זה משמע, שהחפץ, פנימיות הרצון .. הוא גם

(* וכמבואר בכ"מ שההתלבשות היא באופן שנעשים בערך זה לזה (ראה סה"מ עת"ר ס"ע יב [יז] ואילך. ע' רמד [רמג]).